Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC-5091

[Total No. of Pages : 4

[6378]-11

B.P.Ed. (Phy-Edu)

101 : Foundation of Physical Education (Paper - I)

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer in brief any four of the following :** **[4 × 10 = 40]**

a) Explain difference between Ancient Olympic vs Modern Olympic

b) What is naturalism, explain its characteristic and its application in Physical Education?

c) Describe contribution of Germany Gymnastic education.

d) Explain challenges in school for Physical education Teacher & Suggest solution.

e) Define physical education & explain scope of Physical Education.

f) Write down physical education development in the India after independence.

Q2) **Answer the following.** **[4 × 6 = 24]**

a) Write down the Spartan education system.

b) List out career opportunity in sports & Physical Education

c) Write down difference between idealism and realism

d) Explain the Gender inequality issue in Sports

P.T.O.

Q3) **Short notes.** **[4 × 4 = 16]**

a) Mery kom

b) Pragmatism characteristics

c) Physical Education & Geography relation

d) Maharashtriya mandal

Total No. of Questions : 3]

PC-5091

[6378]-11
B.P.Ed. (Phy-Edu)
101 : Foundation of Physical Education (Paper - I)
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही चारचे थोडक्यात उत्तर द्या : **[4 × 10 = 40]**

अ) प्राचीन ऑलिंपिक विरुद्ध आधुनिक ऑलिंपिकमधील फरक स्पष्ट करा.

ब) निसर्गवाद म्हणजे काय, त्याचे वैशिष्ट्य आणि शारीरिक शिक्षणात त्याचा उपयोग स्पष्ट करा.

क) जिम्नॅस्टिक शिक्षणात जर्मनीचे योगदानाचे वर्णन करा.

ड) शारिरीक शिक्षणसाठी शाळेतील आव्हाने स्पष्ट करा शिक्षक आणि उपाय सुचवा.

इ) शारीरिक शिक्षणाची व्याख्या करा आणि शारीरिक शिक्षणाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

फ) स्वातंत्र्यानंतर भारतातील शारीरिक शिक्षणाचा विकास लिहा.

प्रश्न 2) खालील उत्तर द्या. **[4 × 6 = 24]**

अ) स्पार्टन शिक्षण पद्धती लिहा.

ब) क्रीडा आणि शारीरिक शिक्षणातील करिअर संधींची यादी करा.

क) आदर्शवाद आणि वास्तववाद यातील फरक लिहा.

ड) खेळातील लैंगिक असमानतेचा मुद्दा स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) टिपा लिहा : **[4 × 4 = 16]**

अ) मेरी कोम

ब) व्यावहारिकता वैशिष्ट्ये

क) शारीरिक शिक्षण आणि भूगोल संबंध

ड) महाराष्ट्रीय मंडळ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC-5092

[Total No. of Pages : 4

[6378]-12

B.P.Ed.

102 : PSYCHOLOGY OF LEARNER

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer in detail (any 4) :** **[40]**

a) What is Sports Psychology? Describe importance of Sports Psychology to Physical Education Teachers.

b) Explain Later Childhood Stage in detail (11-12 yrs.) *General Behaviour, Motor Development and Training Implications*.

c) Define Motivation. Explain techniques of Motivation.

d) Define Spectators & write its classification. Write how spectators affect performance.

e) Describe the classical conditioning method by Pavlov.

f) Define Aggression and write reasons for Aggression. Give remedies to avoid Aggression.

Q2) **Answer in brief :** **[24]**

a) Transfer of Learning

b) Types of Attention

c) Personality traits of Team & Individual Sports

d) Anxiety Relaxation Techniques (any 3)

P.T.O.

Q3) **Short Notes (any 4) :** **[16]**

a) Laws of Learning

b) Principles of Growth & Development

c) Qualities of Good Leader

d) Effect of Emotions on Performance

e) Motivation Cycle

▽▽▽▽

Total No. of Questions : 3]

PC-5092

[6378]-12

B.P.Ed.

102 : PSYCHOLOGY OF LEARNER

(2015 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न *1)* सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही 4) : **[40]**

अ) क्रीडा मानसशास्त्र म्हणजे काय? क्रीडा मानसशास्त्राचे शारीरिक शिक्षकासाठीचे महत्वाचे वर्णन करा.

ब) नंतरची शैष्यावस्था सविस्तर स्पष्ट करा. [11-12 वर्ष] *सामान्य वर्तन, कारक अध्ययन व प्रशिक्षण परिणाम.*

क) 'प्रेरणा' व्याख्या द्या. प्रेरणा तंत्र स्पष्ट करा.

ड) प्रेक्षक व्याख्या द्या आणि वर्गीकरण लिहा. प्रेक्षक कामगिरीवर कसा परिणाम करतात ते लिहा.

इ) पवलोव यांची अभिजात अभिसंधान पद्धतीचे वर्णन करा.

फ) आक्रमकता – व्याख्या द्या आणि आक्रमकताची कारणे लिहा. आक्रमकता टाळण्यासाठी उपाय सांगा.

प्रश्न *2)* थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[24]**

अ) शिकण्याचे हस्तांतरण

ब) अवधानाचे प्रकार

क) सांघिक आणि वैयक्तिक खेळातील व्यक्तिमत्वाची गुणवैशिष्ट्ये

ड) चिंता शिथिलीकरण तंत्र (कोणतेही 3)

प्रश्न 3) टिपा लिहा. (कोणतेही 4) **[16]**

अ) अध्ययनाचे नियम

ब) वाढ आणि विकासाची तत्वे

क) उत्तम नेत्याचे गुणवैशिष्ट्ये

ड) कार्यमानावर भावनांचा परिणाम

इ) प्रेरणेचे प्रकार

▽▽▽▽

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC-5093

[Total No. of Pages : 4

[6378]-13

B.P.Ed.

103 : LEARNING TO TEACH PHYSICAL EDUCATION & SPORTS

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write the following answers in detail. (Any Four)** **[40]**

a) Explain various stages of skill learning with example.

b) Write the objectives of Physical Education.

c) List the various styles of teaching physical education. Explain any two teaching styles with example.

d) Discuss the concepts of Refinement, Extension and Application with examples.

e) Write Cues, Extensions and Applications for Jumping for Height.

f) Write the lesson note for Dribbling.

Q2) **Write the following answers in short.** **[24]**

a) Explain the concept of Academic Learning Time in PE (ALT- PE).

b) Explain Curriculum planning in PE.

c) What is Slanty Rope and Self-Adjusted Target approach of teaching PE? Explain with example.

d) Explain the concept of “Preventive Classroom”.

P.T.O.

Q3) **Short Notes (any 4) :** **[16]**

a) Physically Educated Person

b) Effective and Ineffective learning environment

c) Self-Check Teaching Style

d) Feedback in Physical Education class

e) Command and Practice Style of teaching PE

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 3]

PC-5093

[6378]-13

B.P.Ed.

103 : LEARNING TO TEACH PHYSICAL EDUCATION & SPORTS

(2015 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) पुढे दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही 4) **[40]**

अ) कौशल्य अध्यायांनाचे विविध स्तर सोदाहरण स्पष्ट करा.

ब) शारीरिक शिक्षणाची उद्दिष्ट लिहा.

क) शारीरिक शिक्षणातील अध्यापन शैली यादी करून कोणत्याही दोन शैली स्पष्ट करा.

ड) सुधारकार्य, विस्तारकार्य, उपयोजन कार्य याबद्दल सोदाहरण चर्चा करा.

इ) उंचीसाठी उडी (जम्पिंग फॉर हाईट) याचे क्लृप्ती लिहून त्यासाठी विस्तार कार्य, उपयोजन कार्य सुचवा.

फ) ड्रिबलिंग साठी पाठ टाचण तयार करा.

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तर लिहा. **[24]**

अ) शारीरिक शिक्षणातील शैक्षणिक अध्ययन कालावधी स्पष्ट करा.

ब) शारीरिक शिक्षणातील घटक नियोजन स्पष्ट करा.

क) स्लांटि रोप संकल्पना, सेल्फ अॅडजस्टेड टार्गेट संकल्पना सोदाहरण स्पष्ट करा.

ड) प्रतिबंधात्मक वर्ग नियोजन स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) टीपा लिहा. (कोणत्याही 4) **[16]**

अ) **शारीरिक शिक्षणाने सुशिक्षित व्यक्ति**

ब) **प्रभावी व निष्प्रभावी अध्ययन वातावरण**

क) **स्व परीक्षण अध्यापन शैली**

ड) **शारीरिक शिक्षण वर्गातील प्रत्याभरण/अभिप्राय**

इ) **शारीरिक शिक्षण अध्यापनात हुकूम शैली व सराव शैली**

▽▽▽▽

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 18

PC-5094

[6378]-14

B.P.Ed.

MARATHI (मराठी)

104 : Methodology of Teaching - Marathi

मराठी अध्यापन पद्धती

(2015 Pattern) (Semester - I)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :

1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) मातृभाषा अध्ययन – अध्यापन म्हणजे काय? मातृभाषा अध्ययन – अध्यापनाची सर्वसामान्य उद्‌दिष्टे लिहा.

ब) वाचनाची व्याख्या द्या. वाचना कौशल्य विशद करा.

क) नियोजनाच्या व्याख्या द्‌या. कोणत्याही एका इयत्तेचा वार्षिक नियोजनाचा आराखडा तयार करा.

ड) आशययुक्त अध्यापन पद्धतीमधील तुमच्यामते सर्वात परिणामकारक पद्धत कोणती? ती तुम्हाला आवडलेली पद्धत पटवून द्‌या.

इ) मातृभाषा शिक्षकाला अध्ययन – अध्यापन करतांना येणाऱ्या अडचणींची चर्चा करा.

प्रश्न 2) खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[24]**

अ) अध्ययन – अध्यापनाची तत्वे वर्णन करा.

ब) काव्य अध्यापनाचे महत्त्व लिहा.

क) आशययुक्त अध्यापन पद्धतीचे प्रकार स्पष्ट करा.

ड) शैक्षणिक साधनाचे प्रकार.

प्रश्न 3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) अध्ययन – अध्यापनाची संकल्पना

ब) नाटीकरण पद्‌धतीचे गुणदोष लिहा.

क) व्याकरण अध्यापनाचे फायदे

ड) आशययुक्त अध्यापन पद्धतीची उपयुक्तता लिहा.

इ) वाचनाचे फायदे लिहा.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC-5094

[6378]-14
B.P.Ed.
HINDI (हिंदी)
104 : Methodology of Teaching - Hindi
हिंदी अध्यापन पद्धती
(2015 Pattern) (Semester - I)

समय : 3 घंटे] *[पूर्णांक : 80*

सूचनाएँ :

1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

2) दाहिनी ओर के अंक प्रश्न के पूर्णांक हैं।

प्रश्न 1) दिर्घोत्तरी प्रश्न : (केवल चार) [4 × 10 = 40]

अ) पाठ नियोजन उदाहरण दे के स्पष्ट करें।

ब) काव्य शिक्षा उद्देश और काव्य शिक्षा के लाभ वर्णन करें।

क) सहायक साधनों का भेद और वर्गीकरण स्पष्ट करें।

ड) सुक्ष्म अध्यापन पद्धती का स्वरुप स्पष्ट करें।

इ) हिंदी अध्यापक के सामान्य और विशेष गुणों की सविस्तार चर्चा करें।

फ) लिखित और मौखिक रचना का महत्व स्पष्ट करें।

प्रश्न 2) सभी प्रश्नों के उत्तर लिखिए। [4 × 6 = 24]

अ) मौन वाचन का स्वरुप।

ब) वेस्ट प्रणाली को स्पष्ट करें।

क) गद्य शिक्षा का महत्व।

ड) रचना कार्य में होनेवाली गलतियाँ।

प्रश्न 3) टिप्पणियाँ लिखें। (केवल चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) त्रिभाषा सूत्र।

ब) सूक्ष्म अध्यापन का महत्व।

क) हिंदी अध्यापन के नए तंत्र और प्रवाह।

ड) वेस्ट प्रणाली।

इ) प्राथमिक विद्यालयों में हिंदी का स्थान।

फ) दृक श्राव्य साधनों की जानकारी।

Total No. of Questions : 3]

PC-5094

[6378]-14

B.P.Ed.

104 : Methodology of Teaching English Education

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer in detail (any 4) :** **[40]**

a) Explain Gatenby's Objectives of Teaching English

b) Explain Direct Method in detail

c) Write the difference between Textbook and Reader

d) Describe Methods of Teaching Grammar

e) Explain Story-Telling as a Technique of Teaching English

f) Distinguish between Oral & Silent Reading

Q2) **Answer in brief :** **[24]**

a) Write Characteristics of Dr. West New Method

b) Stages of Debate

c) Evaluation of Textbook

d) Importance of Teaching Aids

Q3) **Short Notes (any 4) :** **[16]**

a) Importance of Content cum Methodology

b) Dramatization

c) Types of Composition

d) Evaluation Process

e) Place of English in today's world

Total No. of Questions : 3]

PC-5094

[6378]-14

B.P.Ed.

104 : Methodology of History Education

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :

1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) **Attempt <u>any Four</u> questions out of Six (10 marks each) :** **[40]**

a) What is content cum methodology? Explain need of content cum methodology in teaching in history.

b) Explain the special qualities of a history teacher.

c) Write various methods in history teaching and explain any two methods.

d) Define teaching aids. Explain need of teaching aid in history.

e) What special qualities a history teacher should possess. Write in detail.

f) What are the necessary criteria for evaluating a history textbook? Illustrate

Q2) **Solve all questions (6 marks each) :** **[24]**

a) Write different types of history.

b) Relationship between History and Geography.

c) Importance of History Teachers Association for teachers.

d) Importance of history subject in curriculum

Q3) **Write <u>any Four</u> short notes out of Five (4 marks each) : [16]**

a) Storytelling method

b) Importance of history textbook

c) Relationship between History and Civics

d) Educational trips and visits

e) Values of History Teaching

Total No. of Questions : 3]

PC-5094 **[6378]-14**

B.P.Ed.

104 : Methodology of History Education

(2015 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :

1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) सहा पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा (प्रत्येकी 10 गुण) **[40]**

अ) इतिहास अध्ययन अध्यापनात आशययुक्त अध्यापन म्हणजे काय हे सांगून आशययुक्त अध्यापनाची गरज लिहा.

ब) इतिहास शिक्षकाच्या विशेष गुणवत्ता सविस्तर स्पष्ट करा.

क) इतिहास अध्यापनाच्या विविध पद्धती सांगून कोणत्याही दोन पद्धती विषयी सविस्तर लिहा.

ड) इतिहास अध्यापनामधील शैक्षणिक साधने लिहून शैक्षणिक साधनांचे महत्व लिहा.

इ) इतिहास अध्यापनातील नियोजन म्हणजे काय हे सांगून इतिहास अध्यापनातील नियोजनाचे महत्व स्पष्ट करा.

फ) इतिहासाच्या पाठ्यपुस्तकाचे मूल्यमापन करण्यासाठी आवश्यक निकष कोणते आहेत या बद्दल सविस्तर लिहा.

प्रश्न 2) सर्व प्रश्न सोडवा (प्रत्येकी 6 गुण) **[24]**

अ) इतिहासाचे विविध प्रकार लिहा.

ब) इतिहास व भूगोल यांचा परस्पर संबंध

क) इतिहास शिक्षक संघटनेचे शिक्षकांसाठी महत्व

ड) इतिहास विषयाचे अभ्यासक्रमातील महत्व

प्रश्न 3) पाच पैकी <u>कोणत्याही चार</u> टिपा लिहा. (प्रत्येकी 4 गुण) **[16]**

अ) कथाकथन पद्धत.

ब) इतिहास पाठ्यपुस्तकाचे महत्व

क) इतिहास आणि नागरीक शास्त्र यांचा संबंध

ड) शैक्षणिक सही व भेटी

इ) इतिहास अध्यापनाची मूल्ये

Total No. of Questions : 3]

PC-5094

[6378]-14

B.P.Ed.

104 : Methodology of Teaching - Geography
(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer in brief any four of the following :** **[4 × 10 = 40]**

a) Write down aims & objectives of Teaching Geography.

b) Explain the various teaching aids used while teaching geography.

c) What are special qualities required to be a Geography teacher?

d) What is the curriculum? Explain any two methods of curriculum in geography subject.

e) Describe a teacher centered teaching method and explain any two.

f) Explain pros & cons about an evaluation procedure used while teaching geography.

Q2) **Answer the following :** **[4 × 6 = 24]**

a) What are good characteristics of ideal textbook

b) Explain the scope of the geography subject.

c) Write in detail about the things to be consider while lesson planning of Geography

d) Explain pros & cons about the excursion method.

Q3) **Write short notes :** **[4 × 4 = 16]**

a) Geography definitions (any two)

b) Geography and Geometry subject relation

c) Bloom's taxonomy of cognitive domain

d) Content cum methodology

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC-5094 **[6378]-14**

B.P.Ed.

104 : Methodology of Teaching - Geography
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :

1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही चारचे थोडक्यात उत्तर द्या : **[4 × 10 = 40]**

अ) भूगोल शिकवण्याची उद्दिष्टे आणि उद्दिष्टे लिहा.

ब) भूगोल शिकवताना वापरल्या जाणाऱ्या विविध अध्यापन साधनांचे स्पष्टीकरण द्या.

क) भूगोल शिक्षक होण्यासाठी कोणते विशेष गुण आवश्यक आहेत?

ड) अभ्यासक्रम काय आहे? भूगोल विषयातील अभ्यासक्रमाच्या कोणत्याही दोन पद्धती स्पष्ट करा.

इ) शिक्षक केंद्रीत शिकवण्याच्या पद्धतीचे वर्णन करा आणि कोणतीही दोन स्पष्ट करा.

फ) भूगोल शिकवताना वापरलेल्या मूल्यमापन प्रक्रियेबद्दल साधक आणि बाधक स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालील उत्तर द्या. **[4 × 6 = 24]**

अ) आदर्श पाठ्यपुस्तकाची चांगली वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?

ब) भूगोल विषयाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

क) भूगोलाचे धडे नियोजन करताना कोणत्या गोष्टींचा विचार करावयाचा याविषयी तपशीलवार लिहा.

ड) सहल अध्यापन पद्धतीबद्दल साधक आणि बाधक स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) टिपा लिहा. **[4 × 4 = 16]**

अ) भूगोल व्याख्या (कोणत्याही दोन)

ब) भूगोल आणि भूमिती विषय संबंध

क) ब्लूम्स सारणी नुसार बोधात्मक क्षेत्र

ड) आशय युक्त अध्यापन पद्धती

Total No. of Questions : 3]

PC-5094

[6378]-14

B.P.Ed.

104 : Methodology of Teaching Mathematics
(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer in detail (any 4) :** **[4 × 10 = 40]**

a) Explain discovery method of teaching mathematics with example. Write merits and demerits of discovery method of teaching mathematics.

b) What do you mean by gifted students? Give enrichment programme for gifted students.

c) Explain types of quadrilaterals.

d) What is Content Cum Methodology? Explain how CCM is implemented in teaching mathematics.

e) Write difference between inductive and deductive method of teaching mathematics.

f) Write about lesson plan, unit plan and year plan.

Q2) **Answer in brief :** **[4 × 6 = 24]**

a) Write merits and demerits of analytical method of teaching mathematics

b) Describe nature, scope, & Importance teaching mathematics in school curriculum.

c) Describe programme to be organised by mathematics club in school setting.

d) Write importance and need of CCM.

Q3) **Write short notes (any 4) :** **[4 × 4 = 16]**

a) Heuristic method of teaching mathematics.

b) Importance of oral work

c) Characteristics of good textbook of mathematics

d) CCM-pedagogical content knowledge.

e) Importance of teaching aids

f) Direct and indirect variation

Total No. of Questions : 3]

PC-5094 **[6378]-14**

B.P.Ed.

104 : Methodology of Teaching Mathematics
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :

1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) तपशीलवार उत्तर द्या (कोणतेही 4) **[4 × 10 = 40]**

अ) गणित अध्यापनाची शोध पद्धत उदाहरणासह स्पष्ट करा. गणित अध्यापनाची शोध पद्धतीचे गुण आणि तोटे लिहा.

ब) गुणवंत विद्यार्थी म्हणजे काय? गुणवंत विद्यार्थ्यांसाठी समृद्धी कार्यक्रम द्या.

क) चतुर्भुजांचे प्रकार स्पष्ट करा.

ड) आशययुक्त अध्यापन पद्धती (CCM) म्हणजे काय? गणित अध्यापनात CCM कसे लागू केले जाते ते स्पष्ट करा.

इ) गणित अध्यपनाची उदगामी व अवगामी पद्धती मधील फरक लिहा.

फ) पाठ टाचण, घटक नियोजन आणि वार्षिक नियोजन याविषयी सविस्तर लिहा.

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) गणित अध्यापनाची विश्लेषणात्मक पद्धतीचे गुण आणि तोटे लिहा.

ब) शालेय अभ्यासक्रमात गणित अध्यापनाचे स्वरूप, व्याप्ती आणि महत्त्व चे वर्णन करा.

क) ''गणित संघ'' शालेय व्यवस्थे मध्ये आयोजित केलेल्या कार्यक्रमाचे वर्णन करा.

ड) CCM चे महत्त्व आणि गरज लिहा.

प्रश्न 3) टीप लिहा. (कोणतीही 4) **[4 × 4 = 16]**

अ) गणित शिकवण्याची स्वयं शोधण पद्धत.

ब) तोंडी पाठचे महत्त्व

क) गणिताच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाची वैशिष्ट्ये

ड) CCM – अध्यापन शास्त्रीय आशय ज्ञान

इ) शैक्षणिक साधनांचे महत्त्व

फ) सम आणि विषम चल

Total No. of Questions : 3]

PC-5094

[6378]-14

B.P.Ed.

104 : Methodology of Teaching General Science
(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer any four of the following :** **[4 × 10 = 40]**

a) Why Science should be taught at school level? What are its objectives?

b) Describe the relationship between any two other subjects and the science subject.

c) Create a detail lesson plan to teach "Types of Motion,".

d) Give an in-depth review of the structure of general science.

e) Review any science textbook with criticism

f) Give suitable examples to show the various states of matter.

Q2) **Brief answer of the following.** **[4 × 6 = 24]**

a) Using teaching aids to teach and understand general science effectively

b) Discuss about the place of science in society and in school curriculum.

c) The Concept of Content Cum methodology

d) Elaborate significance of micro teaching for student teacher

Q3) **Write Short Notes on any four.** **[4 × 4 = 16]**

a) Equipment, maintenance and improvised apparatus at Science Park

b) Any two general science teaching techniques/methods

c) List out any five scientific laws and elaborate any one of it

d) A science club, a science fair, science projects, a visit to a science lab, etc., play an important role in teaching learning process of science.

e) Newton's laws of motion

f) Projectile motion

Total No. of Questions : 3]

PC-5094

[6378]-14

B.P.Ed.

104 : Methodology of Teaching General Science

(2015 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :

1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **[4 × 10 = 40]**

अ) शालेय स्तरावर विज्ञान का शिकवायला हवे? त्याची उद्दिष्टे काय आहेत?

ब) इतर कोणतेही दोन विषय आणि विज्ञान विषय यांच्यातील सहसंबंधांचे वर्णन करा.

क) ''गतिचे प्रकार'' शिकवण्यासाठी तपशीलवार धडा योजना तयार करा.

ड) सामान्य विज्ञानाच्या रचनेचा सखोल आढावा द्या.

इ) कोणत्याही विज्ञानाच्या पाठ्यपुस्तकाचे समालोचनासह पुनरावलोकन करा.

फ) पदार्थाच्या विविध अवस्था दाखवण्यासाठी योग्य उदाहरणे द्या.

प्रश्न 2) खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) सामान्य विज्ञान प्रभावीपणे शिकवण्यासाठी आणि समजून घेण्यासाठी अध्यापन साधनांचा वापर करणे.

ब) समाजात आणि शालेय अभ्यासक्रमात विज्ञानाच्या स्थानाबद्दल चर्चा करा.

क) आशय युक्त अध्यापन पद्धतीची संकल्पना.

ड) विद्यार्थी शिक्षकांसाठी सूक्ष्म अध्यापणाचे महत्त्व विशद करा.

प्रश्न 3) कोणत्याही चार टीप लिहा. **[4 × 4 = 16]**

अ) सायन्स पार्कमधील उपकरणे, देखभाल आणि सुधारित उपकरणे

ब) सामान्य विज्ञान अध्यापनाच्या कोणत्याही दोन अध्यापन पद्धती/तंत्रे

क) कोणत्याही पाच शास्त्रीय नियमांची कायद्यांची यादी करा आणि त्यातील कोणताही एक नियम विस्तृत करा.

ड) सायन्स क्लब, सायन्स फेअर, सायन्स प्रोजेक्ट्स, सायन्स लॅबला भेट देणे इत्यादी गोष्टी विज्ञान शिकवण्याच्या प्रक्रियेत महत्त्वाची भूमिका बजावतात.

इ) न्यूटनचे गती विषयक नियम

फ) प्रक्षेपण गती

Total No. of Questions : 3]

PC-5094

[6378]-14

B.P.Ed.

104 : Methodology of Teaching Information Technology
(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates :

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write the following answers in detail. (Any Four)** **[40]**

a) Write the meaning and scope of Information Technology

b) How Information Technology made our life easy? Discuss

c) List Methods of curriculum construction in IT. Explain any one in detail

d) Explain self-study methods of teaching Information Technology

e) Explain various evaluation methods used in Information Technology

f) Write characteristics of a good book of Information Technology

Q2) **Write the following answers in short.** **[24]**

a) Write place of Information Technology in curriculum

b) What are roles and responsibilities of teacher of Information Technology

c) Explain Demonstration method of teaching Information Technology

d) How Information Technology is useful in teaching?

Q3) **Short Notes :** **[16]**

a) Advantages and disadvantages of Internet

b) Objectives of teaching Information Technology

c) Information Technology and Commerce

d) Online tools of teaching

Total No. of Questions : 3]

PC-5094 **[6378]-14**

B.P.Ed.

104 : Methodology of Teaching Information Technology

(2015 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :

1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालील उत्तरे तपशीलवार लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) माहिती तंत्रज्ञानाचा अर्थ आणि व्याप्ती लिहा.

ब) माहिती तंत्रज्ञानाने आपले जीवन कसे सोपे केले? चर्चा करा.

क) माहिती तंत्रज्ञानाच्या अभ्यासक्रम बांधणीच्या पद्धतींची यादी करा. कोणत्याही एका पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा.

ड) माहिती तंत्रज्ञान शिकवण्याच्या स्वयं-अभ्यास पद्धती स्पष्ट करा.

इ) माहिती तंत्रज्ञानामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या विविध मूल्यमापन पद्धती स्पष्ट करा.

फ) माहिती तंत्रज्ञानाच्या चांगल्या पुस्तकाची वैशिष्ट्ये लिहा.

प्रश्न 2) खालील उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) माहिती तंत्रज्ञानाचे आभ्यासक्रमामध्ये स्थान लिहा.

ब) माहिती तंत्रज्ञानाच्या शिक्षकाच्या भूमिका आणि जाबादाऱ्या काय आहेत?

क) माहिती तंत्रज्ञान शिकवण्याची प्रात्यक्षिक पद्धत स्पष्ट करा.

ड) माहिती तंत्रज्ञानाचा अध्यापनात कसा उपयोग होतो?

प्रश्न 3) टीप लिहा. **[16]**

अ) इंटरनेटचे फायदे आणि तोटे

ब) माहिती तंत्रज्ञान शिकवण्याचे उद्दिष्टे

क) माहिती तंत्रज्ञान आणि वाणिज्य

ड) ऑनलाइन अध्यापनाची साधने

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC5095

[Total No. of Pages : 2

[6378]-21

B.P.Ed. - I (Physical Education)

201: ANATOMY & PHYSIOLOGY

(2015 Pattern) (Semester - II)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions all compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Write the following answers in detail. (Any Four) **[40]**

a) Draw a labelled diagram of Cell and Heart.

b) Explain circulation of blood in heart. Define Heart Rate, Maximum Heart Rate, Stroke Volume and Cardiac Output

c) Explain Energy systems in Human body in with examples.

d) Explain structure and function of Central Nervous System.

e) Explain Concentric & Eccentric muscle contraction with examples.

f) Explain types of Joints in human body. Write Angular, Circular and Special movements at Ball & Socket and Hinge Joint

Q2) Write the following answers in short. **[24]**

a) Write types of muscle Contraction.

b) Explain Mechanism of respiration

c) Write the composition of Blood and concept of blood groups

d) Define Tidal Volume, Inspiratory Reserve Volume, Expiratory Reserve Volume, Residual Volume, Vital Capacity and Lung Capacity

Q3) Short Notes : **[16]**

a) Reflex action

b) Write the names of Bones of Leg, Back, Hand and Spine

c) Metabolic Rate and Basal Metabolic Rate

d) Functions of skin

e) Sympathetic and Para Sympathetic Nervous System

ⓘⓘⓘⓘ

Total No. of Questions : 3]

PC5095

[6378]-21

B.P.Ed. - I (Physical Education)

201: ANATOMY & PHYSIOLOGY

(2015 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3 तास]* *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.*1)* खालील उत्तरे तपशीलवार लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) मानवी पेशी आणि हृदयाची आकृती काढुन नावे लिहा.

ब) हृदयातील रक्ताभिसरण स्पष्ट करा. हृदय दर, कमाल हृदय दर, स्ट्रोक व्हॉल्यूम आणि कार्डियाक आउटपुटची व्याख्या लिहा.

क) मानवी शरीरातील ऊर्जा संस्था उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

ड) मध्यवर्ती मज्जासंस्थेची रचना आणि कार्य स्पष्ट करा.

इ) उदाहरणांसह कॉन्सेंट्रिक आणि इस्सेंट्रिक स्नायू आकुंचन स्पष्ट करा.

फ) मानवी शरीरातील सांध्यांचे प्रकार स्पष्ट करा. उखळीचा आणि बिजागिरीच्या सांध्यांपाशी कोनीय, वर्तुळाकार आणि विशेष हालचाली लिहा.

प्र.*2)* खालील उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) स्नायूंच्या आकुंचनाचे प्रकार लिहा.

ब) श्वसनाची यंत्रणा स्पष्ट करा.

क) रक्ताची रचना आणि रक्तगटांची संकल्पना लिहा.

ड) नित्यश्वसित हवा, दिर्घ श्वसित हवा, दिर्घ उच्छ्वासित हवा व कायम टिकणारी हवा, फुफ्फुसाचे वायुविजन व फुफ्फुस क्षमता स्पष्ट करा.

प्र.*3)* टिपा लिहा. **[16]**

अ) प्रतिक्षिप्त क्रिया

ब) पाय, पाठ, हात आणि मणक्याच्या हाडांची नावे लिहा.

क) चयापचयाचा दर विश्रांती काळातील चयापचयाचा दर स्पष्ट करा.

ड) त्वचेची कार्ये

इ) अनुकंपी आणि परानुकंपी स्वयंचलीत मज्जासंस्था

ⓘⓘⓘⓘ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC5096

[Total No. of Pages : 2

[6378]-22

First Year B.P.Ed. (Physical Education)

202: MANAGEMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORTS

(2015 Pattern) (Semester - II)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Attempt any four following questions **[40]**

a) What is sports management? Explain principal of sports management with appropriate example.

b) Explain the types of sports equipment and elaborate the procedure of sports equipment purchase.

c) Explain the Importance of records & registers in Physical Education.

d) For state level kabaddi competition. Prepare a fixture and schedule by knock-out method (No of teams 11, No of ground 2, No of days 1).

e) Write about the factors to be consider while preparing the intramural program.

f) Prepare the Follow-on method for shot put event of mass athletics (no of player team A = 5, B=6, C=8).

Q2) Answer in brief **[24]**

a) Duties of sport team manager

b) Planning 26 January republic day

c) Explain the principles of good budget

d) Calculate the stagger lane no. 2,3 and 4 for 400 m. standard track

Q3) Short notes (Any Four) **[16]**

a) Careers in Sports Management.

b) Criteria of standard track.

c) Objectives of camp.

d) Merits of league method.

e) Importance of class management.

ⓘⓘⓘⓘ

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC5096

[6378]-22

First Year B.P.Ed. (Physical Education)

202: MANAGEMENT OF PHYSICAL EDUCATION & SPORTS

(2015 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : *3 तास]* *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) क्रीडा व्यवस्थापन म्हणजे काय? क्रीडा व्यवस्थापनाची तत्वे योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ब) क्रीडा साहित्याचे प्रकार सांगून क्रीडा साहित्य खरेदीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

क) शारीरिक शिक्षणात नोंदी व रजिस्टरचे महत्त्व स्पष्ट करा.

ड) राज्यस्तरीय कबड्डी स्पर्धेसाठी बाद पद्धतीने कार्यक्रम पत्रिका तयार करा. (संघ संख्या- 11, क्रीडांगण- 2, व दिवस- 1 उपलब्ध)

इ) अंतरकुल स्पर्धा कार्यक्रम ठरवताना कोणकोणते घटक लक्षात घ्याल? स्पष्ट करा.

फ) अनुकरण पद्धतीने गोळा फेक क्रीडा प्रकारासाठी स्पर्धेची कृती लिहा. (संघ अ = 5, ब = 6, क = 8)

प्र.*2)* थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[24]**

अ) संघ व्यवस्थापकाची कर्तव्य स्पष्ट करा.

ब) 26 जानेवारी गणतंत्र दिवस आयोजन.

क) चांगल्या अंदाजपत्रकाची तत्वे स्पष्ट करा.

ड) 400 मी. प्रमाणीत ट्रॅकसाठी लेन 2, 3 आणि 4 साठी वाढीव प्रारंभ काढा.

प्र.*3)* टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) क्रीडा व्यवस्थापनातील संधी

ब) प्रमाणीत ट्रॅकचे निकष

क) शिबिराची उदीष्टे

ड) साखळी पद्धतीचे फायदे

इ) वर्ग व्यवस्थापनाचे महत्त्व

ⓘⓘⓘⓘ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC5097

[Total No. of Pages : 2

[6378]-23

First Year B.P.Ed. (Physical Education)

C-203 : PROFESSION OF PHYSICAL EDUCATION

(2015 Pattern) (Semester - II)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All questions all compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write in detail (Any four) **[40]**

a) Write 2 definitions each of Pedagogy & teaching & explain the principles of Pedagogy.
b) What are the rules for surviving in a school for a beginning teacher?
c) Discuss about the three domains of learning and give examples of the learning outcomes in each domain.
d) Explain any 2 models of curriculum.
e) Write about how technology can be helpful in the teaching of Physical Education.
f) Compare the appropriate practices in Physical Education regarding instructional strategies.

Q2) Write in brief about **[24]**

a) What strategies are suggested in teaching physical activities to visually impaired children?
b) Write about different learning styles.
c) Write about the management of epileptic seizures.
d) Explain any 1 extended curricular program.

Q3) Write short notes (any 4) **[16]**

a) Affective domain
b) Role Conflict
c) Types of intelligence
d) Characteristics of auditory impairment
e) Technology in Physical Education
f) CBSE school curriculum of PE

■■■■

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC5097

[6378]-23

First Year B.P.Ed. (Physical Education)

C-203 : PROFESSION OF PHYSICAL EDUCATION

(2015 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] [एकूण गुण : 80

सूचना :-
1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) तपशीलवार लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) अध्यापन आणि पेडागॉगी या प्रत्येकाच्या 2 व्याख्या लिहा आणि पेडागॉगी ची तत्त्वे स्पष्ट करा.

ब) नवीन शिक्षकासाठी शाळेत टिकून राहण्याचे काय नियम आहेत?

क) अध्ययनाच्या तीन क्षेत्रांबद्दल चर्चा करा आणि प्रत्येक क्षेत्रामधील अध्ययन परिणामांची उदाहरणे द्या.

ड) अभ्यासक्रमाचे कोणतेही 2 अभिकल्प स्पष्ट करा.

इ) शारीरिक शिक्षणाच्या अध्यापनात तंत्रज्ञान कसे उपयुक्त ठरु शकते याबद्दल लिहा.

फ) शारीरिक शिक्षणातील अध्यापन डावपेच याबाबत योग्य रुढी / प्रथा / चालीरीतीची तुलना करा.

प्र.2) थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) अंध विद्यार्थ्यांना शारीरिक सक्रियता अध्यापणासाठी कोणती रणनीती / डावपेच सुचविली आहेत?

ब) विविध अध्ययनाच्या शैलींबद्दल थोडक्यात लिहा.

क) एपीलेप्टीक सीझ्यर (फीट / फेफरे) व्यवस्थापनाबद्दल लिहा.

ड) कोणताही 1 विस्तारित अभ्यासक्रम कार्यक्रम स्पष्ट करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणतेही चार) **[16]**

अ) भावात्मक क्षेत्र

ब) भूमिका संघर्ष

क) बुद्धिमत्तेचे प्रकार

ड) श्रवणविषयक दिव्यांगतेचे गुणधर्म

इ) शारीरिक शिक्षणातील तंत्रज्ञान

फ) CBSE शालेय शारीरिक शिक्षण अभ्यासक्रम रुपरेषा

■■■■

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC5098

[Total No. of Pages : 2

[6378]-24

First Year B.P.Ed. (Physical Education)
204 : FITNESS AND WELLNESS
(2015 Pattern) (Semester - II)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Attempt any four questions out of six (10 Marks each) **[40]**

a) Describe the components of SRPF.

b) Explain the concepts of physical activity & physical exercise with benefits.

c) Weight training and Flexibility training.

d) Wellness & its dimensions

e) SPORT -FITT principles

f) Personal fitness & exercise program

Q2) Solve all questions. (6 Marks each) **[24]**

a) Exercise prescription for muscle strength & endurance.

b) Causes of obesity.

c) HRPF.

d) Physical activity guidelines by WHO.

Q3) Write any four short notes out of five. (4 Marks each) **[16]**

a) Benefits of fitness & Wellness.

b) Common Health Consequences of Overweight & Obesity.

c) Steps to design a fitness training program.

d) Training unit, session & schedule.

e) A person's age is 20 yrs calculate THR for aerobic training of 60% intensity.

■■■■

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC5098

[6378]-24

First Year B.P.Ed. (Physical Education)

204 : FITNESS AND WELLNESS

(2015 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.*1)* सहा पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. (प्रत्येकी 10 गुण) **[40]**

अ) SRPF च्या घटकांचे वर्णन करा.

ब) फायद्यांसह शारीरिक क्रियाकलाप आणि शारीरिक व्यायामाच्या संकल्पना स्पष्ट करा.

क) वजन प्रशिक्षण आणि लवचिकता प्रशिक्षण.

ड) निरामयता आणि त्याची परिमाणे.

इ) SPORT -FITT तत्वे.

फ) वैयक्तिक तंदुरुस्ती आणि व्यायाम कार्यक्रम.

प्र.*2)* सर्व प्रश्न सोडवा. (प्रत्येकी 6 गुण) **[24]**

अ) स्नायूंची ताकद आणि दमदारपणा यासाठी व्यायामाचे प्रिस्क्रिप्शन.

ब) लठ्ठपणाची कारणे.

क) HRPF.

ड) WHO द्वारे शारीरिक क्रियाकलाप मार्गदर्शक तत्त्वे.

प्र.*3)* पाच पैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा. (प्रत्येकी 4 गुण) **[16]**

अ) तंदुरुस्ती आणि निरामयतेचे फायदे.

ब) जास्त वजन आणि लठ्ठपणाचे सामान्य आरोग्य परिणाम.

क) तंदुरुस्ती प्रशिक्षण कार्यक्रमाची रचना करण्यासाठी पायऱ्या.

ड) प्रशिक्षण घटक, सत्र आणि वेळापत्रक.

इ) व्यक्तीचे वय 20 वर्षे आहे 60% तीव्रतेच्या एरोबिक प्रशिक्षणासाठी THR मोजा.

■■■■

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC2164

[Total No. of Pages : 2

[6378]-31

S.Y. B.P.Ed. (Physical Education)

301 : MEASUREMENT AND EVALUATION IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

(2015 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Write in detail (Any four) : **[40]**

a) What is Test, Measurement, Evaluation, and Assessment in PE & Sports? Explain with suitable examples.

b) Explain the principles of evaluation with example.

c) What is the Difference between check list and rating scale? Explain rating scale with example.

d) How will you administer Push Ups and Sit & Reach test on 50 students of Grade 7? Write detail planning.

e) If you are administrating 12 minute Run/Walk test on the 10^{th} standard students then how will you consider factors affecting measurement with examples?

f) Write the classification of tests in physical education.

Q2) Write in brief : (any four) **[24]**

a) Explain AAHPERD youth fitness test Battery.

b) Write test to measure muscular strength and flexibility each.

c) Explain various grading system in Physical Education.

d) Explain process and product evaluation with example.

e) How norm referenced evaluation is different than criterion referenced evaluation?

Q3) Short Notes : (any four) **[16]**

a) Continuous Comprehensive Evaluation (CCE).

b) Write any one skill test from basketball.

c) Difference between Formative evaluation & Summative evaluation?

d) JCR Test Battery.

e) Write medicine ball throw test in detail.

☯☯☯☯

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC2164

[6378]-31

S.Y. B.P.Ed. (Physical Education)

301 : MEASUREMENT AND EVALUATION IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

(2015 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : *3* तास] [एकूण गुण : *80*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* तपशीलवार लिहा. (कोणतेही चार). **[40]**

अ) शारीरिक शिक्षण आणि क्रीडेमध्ये कसोटी, मापन, मूल्यमापन आणि मूल्यनिर्धारण म्हणजे काय? योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

ब) मूल्यमापनाची तत्त्वे उदाहरणासह स्पष्ट करा.

क) चेक लिस्ट आणि रेटिंग स्केलमध्ये काय फरक आहे? उदाहरणासह रेटिंग स्केल स्पष्ट करा.

ड) इयत्ता 7 च्या 50 विद्यार्थ्यांसाठी तुम्ही पुश अप्स आणि सिट अँड रीच चाचणीचे व्यवस्थापन कसे कराल? तपशीलवार नियोजन लिहा.

इ) जर तुम्ही 10 वीच्या विद्यार्थ्यांसाठी 12 मि. चालणे/धावणे कसोटी घेत असाल तर मापणावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचा तुम्ही कसा विचार कराल ते उदाहरणांसह लिहा.

फ) शारीरिक शिक्षणातील कसोट्यांचे वर्गीकरण लिहा.

प्र.*2)* थोडक्यात लिहा. (कोणतेही चार) **[24]**

अ) AAHPERD युवा सुदृढता कसोटी संच स्पष्ट करा.

ब) स्नायूंची ताकद आणि लवचिकता मापणासाठी एक कसोटी लिहा.

क) शारीरिक शिक्षणातील विविध श्रेणी पद्धती स्पष्ट करा.

ड) प्रक्रिया आणि परिणाम मूल्यमापन उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

इ) मानक-संदर्भित मूल्यमापन निकष-संदर्भ मूल्यमापनापेक्षा वेगळे कसे आहे?

प्र.*3)* टिपा लिहा. (कोणतेही चार) **[16]**

अ) सातत्यपूर्ण आणि सर्वंकष मूल्यमापन (CCE).

ब) बास्केटबॉलमधील कोणतीही एक कौशल्य चाचणी लिहा.

क) अकारीक मूल्यमापन आणि संकलित मूल्यमापणात काय फरक आहे?

ड) JCR कसोटी संच.

इ) मेडिसिन बॉल थ्रो टेस्ट तपशीलवार लिहा.

☯☯☯☯

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC2165

[Total No. of Pages : 2

[6378]-32

S.Y. B.P.Ed. (Physical Education)

302 : BIOMECHANICS

(2015 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any four of the following : **[4×10=40]**

a) Define Biomechanics. Explain how principles of biomechanics are applied in sports movement.

b) Elaborate Newton's laws of motion with suitable examples from sport.

c) Explain classes of Lever in details with suitable examples.

d) Give biomechanical analysis of walking and running.

e) Describe how physical educator should use biomechanics knowledge in school setting.

f) Define Force and explain factors affecting applied force.

Q2) Brief answer of the following : **[4×6=24]**

a) Elaborate different planes and movements happening in that plane.

b) Explain different forms of motion with examples of sports activity.

c) Explain principle of stability with example.

d) Differentiate between qualitative and quantitative analysis.

Q3) Write short notes on any four : **[4×4=16]**

a) Gravitational force

b) Types of projection in sports activity.

c) Angular velocity & angular impulse

d) Steps involved in biomechanical analysis.

e) Difference between scalar & vector quantities

f) Tools for biomechanical Analysis.

☯☯☯☯

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PC2165

[6378]-32
S.Y. B.P.Ed. (Physical Education)
302 : BIOMECHANICS
(2015 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3 तास]* *[एकूण गुण : 80*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* खालील कोणत्याही चारची उत्तरे द्या. **[4×10=40]**

अ) जीवयांत्रिकी शास्त्र – व्याख्या करा. जीवयांत्रिकी तत्त्वे क्रीडा प्रकारात कशी लागू केली जातात ते स्पष्ट करा.

ब) खेळातील योग्य उदाहरणांसह न्यूटनचे गतीविषयक नियम विस्तृत करा.

क) योग्य उदाहरणांसह तरफचे वर्ग स्पष्ट करा.

ड) चालणे आणि धावणे यांचे जीवयांत्रिकी विश्लेषण द्या.

इ) शालेय परिसरात शारीरिक शिक्षण शिक्षकाने जीवयांत्रिकी ज्ञान कसे वापरावे याचे वर्णन करा.

फ) बलाची व्याख्या करा आणि उपयोजित बलावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

प्र.*2)* खालील प्रश्नांचे संक्षिप्त उत्तर द्या. **[4×6=24]**

अ) प्रतल स्पष्ट करा. प्रतलात होणारी वेगवेगळी हालचाली विस्तृत करा.

ब) हालचालींचे प्रकार खेळातील उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

क) स्थिरतेचे तत्त्व उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ड) गुणात्मक आणि संख्यात्मक जीवयांत्रिकी विश्लेषणामध्ये फरक करा.

प्र.*3)* टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[4×4=16]**

अ) गुरूत्वीय बल

ब) क्रीडा हालचालींमध्ये प्रक्षेपणाचे प्रकार

क) कोणीय वेग आणि कोणीय आवेग

ड) जीवयांत्रिकी विश्लेषणाच्या पायऱ्या

इ) आदिश राशी आणि सदिश राशी मधील फरक

फ) जीवयांत्रिकी विश्लेषणासाठी साधने

☯☯☯☯

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC2166

[Total No. of Pages : 2

[6378]-33

S.Y. B.P.Ed. (Physical Education)

303 : PERSONALITY DEVELOPMENT & SOFT SKILLS

(2015 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Write in detail (Any four) **[40]**

a) Write about the personality analysis method of Sigmund Freud.

b) How is a habit formed? Write with an example how a hobby can be changed.

c) Write about the different types of job interviews.

d) What is meant by soft skill, hard skill? Write about the essential soft skills at the workplace.

e) Illustrate the process of communication.

f) What are the do's and don'ts in a group discussion?

Q2) Write in brief about. **[24]**

a) Types of communication

b) Types of resume

c) Body language showing enthusiasm, openness

d) Leadership qualities

Q3) Write short notes (any four). **[16]**

a) Evaluation of group discussion

b) Types of handshakes

c) Importance of resume

d) Body language in a staff room

e) Time management strategies

☯☯☯☯

Total No. of Questions : 3]

PC2166

[6378]-33

S.Y. B.P.Ed. (Physical Education)

303 : PERSONALITY DEVELOPMENT & SOFT SKILLS

(2015 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] [एकूण गुण : 80

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) सिगमण्ड फ्रॉईड यांनी व्यक्तिमत्त्व विश्लेषणाची मांडलेली पद्धत याबद्दल लिहा.

ब) सवय कशी निर्माण होते? उदाहरण देऊन सवय कशी बदलता येते ते लिहा?

क) नोकरीसाठी मुलाखत प्रकार याबद्दल लिहा.

ड) सॉफ्ट स्किल आणि हार्ड स्किल म्हणजे काय? कामाच्या ठिकाणी कोणती सॉफ्ट स्किल आवश्यक असतात ते लिहा?

इ) संप्रेषण प्रक्रिया सचित्र स्पष्ट करा.

फ) गट चर्चेदरम्यान काय करावे व काय करू नये ते स्पष्ट करा?

प्र.2) थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) संप्रेषण प्रकार

ब) रेझ्यूमे प्रकार

क) मुक्तपणा, उत्साह दर्शविणारी देहबोली

ड) नेतृत्व गूण

प्र.3) कोणत्याही चार टिपा लिहा. **[16]**

अ) गट चर्चेचे मूल्यमापन

ब) हस्तांदोलन प्रकार

क) रेझ्यूमेचे महत्त्व

ड) स्टाफ रूम मधील देहबोली

इ) वेळ नियोजन महत्त्व

☯☯☯☯

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC2167

[Total No. of Pages : 2

[6378]-34

S.Y.B.P.Ed.

PHYSICAL EDUCATION

304 : Health Education & Nutrition

(2015 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer in detail (any four). **[40]**

a) Define Health Education and write Principles of Health Education.

b) Define hygiene and describe personal, social and Food Hygiene.

c) Explain in detail Micro Nutrient - Minerals (Function, Types & Sources).

d) Suggest basic diet for Weight Gain & Weight Loss

e) Write Aspects of School Health Program.

f) Explain the Postural deformities of Leg.

Q2) Answer in brief **[24]**

a) Determinats of Health

b) Objectives of Health Education - Community & School

c) Calculate Basal Metabolic Rate (Mifflin - St Jeor Method) of female individual aged 19 Years, Weight - 45 kg and Height - 1.56 m.

d) Diet During Competition.

Q3) Short notes (any four) **[16]**

a) Importance of Health Education

b) Assessment of Postural Deformities.

c) Importance of Water

d) Vitamin A & C

e) Physical and Occupational Health Dimension

■■■■

Total No. of Questions : 3]

PC2167

[6378]-34

S.Y.B.P.Ed.

PHYSICAL EDUCATION

304 : Health Education & Nutrition

(2015 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] [एकूण गुण : 80

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) सविस्तर लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) आरोग्य शिक्षणाची व्याख्या द्या आणि आरोग्य शिक्षणाची तत्वे लिहा.

ब) स्वच्छतेची व्याख्या द्या आणि वैयक्तिक, सामाजिक आणि अन्न स्वच्छतेचे वर्णन करा.

क) सूक्ष्म पोषक - खनिजे सविस्तर स्पष्ट करा (कार्य, प्रकार आणि स्त्रोत).

ड) वजन वाढविणे आणि वजन कमी करणे यासाठी सामान्य आहार सुचवा.

इ) शालेय आरोग्य कार्यक्रमाचे पैलू लिहा.

फ) पायाची शरीरधारणा व्यंग स्पष्ट करा.

प्र.2) थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[24]**

अ) आरोग्याचे निर्धारक

ब) आरोग्य शिक्षणाची उद्दिष्टे - समुदाय आणि शाळा

क) एक 19 वर्षाच्या महिलेचे मूलभूत चयापचय दर (मिफ्फलीन सेंट जोएर पद्धतीने) मोजा ज्याचे वजन 45 किलो आणि उंची 1. 56 मी आहे.

ड) स्पर्धेदरम्यान आहार

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) आरोग्य शिक्षणाचे महत्व

ब) शरीरधारणा व्यंग मूल्यांकन

क) पाण्याचे महत्व

ड) विटामीन अ व क

इ) शारीरिक आणि व्यवसायिक आरोग्याचे पैलू

■■■■

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC2168

[Total No. of Pages : 4

[6378]-41
S.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
401 : RESEARCH & STATISTICS
(2015 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write the following answers in detail. (Any Four) **[40]**

a) What is Research in PE & Sports? Explain Survey and Comparative Method with example.

b) Differentiate between Limitations and Delimitations.

c) Explain the concept of Normal Probability Curve.

d) Explain Sampling Techniques with examples.

e) Find the Spearman Rank Order Correlation between scores of sit and reach and 30m dash of football players. interpret it.

Sit & Reach (cm)	25	30	35	21	18	27	31	17	30	25	19	14
30 m Dash (sec)	4.55	4.10	3.90	4.90	5.60	4.30	4.10	5.39	4.15	4.82	6.30	6.50

f) Find the Standard Deviation of the following Scores of medicine ball throw (cm) and interpret.

410	320	225	384	320	400
290	286	310	380	390	210
325	270	430	350	310	290

P.T.O.

Q2) Write the following answers in short. **[24]**

a) Which are the measures of Central Tendency

b) Explain concept of Hypothesis

c) Write the Measures of Variability

d) Find the mean and median of the following data and interpret

Scores of 12 min Run/Walk (Meter)	2100	1950	2050	1960	2150
	1950	1980	1840	1940	2000

Q3) Short Notes. **[16]**

a) Statistical Tools for Comparison and Correlation

b) Concept of Objectives of the Study

c) Types of data scales

d) Explain the tools of data collection in research

e) Analyse the given data and interpret whose performance is better?

	Push Ups	
	6A	6B
Mean	36	37
Median	38	34

Total No. of Questions : 3]

PC2168

[6378]-41

S.Y.B.P.Ed. (Physical Education)

401 : RESEARCH & STATISTICS

(2015 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] [एकूण गुण : 80

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) शारीरिक शिक्षण आणि खेळातील संशोधन म्हणजे काय? सर्वेक्षण आणि तुलनात्मक पद्धती उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ब) मर्यादा आणि परीसिमा मधील फरक स्पष्ट करा.

क) प्रसामान्य संभाव्यता वक्र संकल्पना स्पष्ट करा.

ड) न्यादर्शनाची तंत्रे उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

इ) खेळाडूंच्या सिट ॲण्ड रिच व 30 मी डॅशच्या प्राप्तांकांमधील स्पिअरमन रॅन्क ऑर्डर सहसंबंध शोधा. त्याचा अर्थ लावा.

सिट ॲण्ड रिच (से.मी.)	25	30	35	21	18	27	31	17	30	25	19	14
30 मी डॅश (सेकंद)	4.55	4.10	3.90	4.90	5.60	4.30	4.10	5.39	4.15	4.82	6.30	6.50

फ) मेडिसिन बॉल थ्रो (सेमी) च्या खालील प्राप्तांकांचे प्रमाण विचलन शोधा आणि त्याचा अर्थ लावा.

410	320	225	384	320	400
290	286	310	380	390	210
325	270	430	350	310	290

प्र.2) खालील उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) केंद्रीय प्रवृत्तीचे परिमाणे कोणती आहेत?

ब) परिकल्पनाची संकल्पना स्पष्ट करा.

क) विचलनशिलतेची परिमाणे लिहा.

ड) खालील प्राप्तांकांचे मध्यमान आणि मध्यगा शोधा आणि त्याचा अर्थ लावा.

12 मिनिटे चालणे/ पळणे (मीटर) चे प्राप्तांक	2100	1950	2050	1960	2150
	1950	1980	1840	1940	2000

प्र.3) टिपा लिहा. **[16]**

अ) तुलना आणि सहसंबंध यासाठीची संख्याशास्त्रीय साधने.

ब) संशोधनाच्या उद्दिष्टांची संकल्पना.

क) संख्याशास्त्रीय माहीतीचे प्रकार.

ड) संशोधनातील माहीती संकलनाची साधने स्पष्ट करा.

इ) दिलेल्या प्राप्तांकांचे विश्लेषण करा आणि कोणाचे कार्यमान चांगले आहे याचा अर्थ लावा?

	पुश अप्स	
	6 अ	6 ब
मध्यमान	36	37
मध्यगा	38	34

☯☯☯☯

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC-2169

[Total No. of Pages : 4

[6378]-42

B.P.Ed.

402 : ATHLETIC CARE AND REHABILITATION

(2015 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer in detail (Any 4) :** **[4 × 10 = 40]**

a) Define sports medicine. Explain scope and branches of Sports medicine.

b) Write difference between blisters and incisions.

c) Explain how electrical modalities work. List methods used in electrical modalities and explain any 2.

d) Describe first aid. Write aims of first aid. What do you mean by "your response to emergency" while giving first aid?

e) What is cardiopulmonary resuscitation? Explain ABC of cardiopulmonary resuscitation.

f) Explain role of coach and physical education teacher with regard to medical care.

Q2) **Answer in brief :** **[4 × 6 = 24]**

a) Describe why some drugs are restricted in some sports?

b) Write first aid and later management for joint dislocation.

c) Describe why massage is beneficial during rehabilitation programme.

d) Describe any 3 methods of carrying injured person.

Q3) **Write short notes (Any 4) :** **[4 × 4 = 16]**

a) Sports Medicine objective related to the sport's medical extension services.

b) Causes of chronic injuries.

c) Effect of cryotherapy on injured part.

d) Types of Burns and its first aid

e) Types of bandages.

f) Doping violations

▽ ▽ ▽ ▽

Total No. of Questions : 3]

PC-2169

[6378]-42

B.P.Ed.

402 : ATHLETIC CARE AND REHABILITATION

(2015 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) तपशीलवार उत्तर द्या (कोणतेही 4) : **[4 × 10 = 40]**

अ) क्रीडा वैधकशास्त्र व्याख्या द्या. क्रीडा वैधकशास्त्र शाखा आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

ब) 'फोफळा' आणि 'चीर' या इजांन मधील फरक लिहा.

क) विशिष्ट विद्युतीय उपचारात्मक पद्धती कशी कार्य करते ते स्पष्ट करा. विशिष्ट विद्युतीय उपचारात्मक पद्धती मध्ये वापरल्या जाणाऱ्या रीतची यादी करा आणि कोणतीही 2 स्पष्ट करा.

ड) प्रथमोपचाराचे वर्णन करा. प्रथमोपचाराची ध्येय लिहा. प्रथमोपचार देताना ''प्रथमोपचार नंतर चे प्रतिसाद'' म्हणजे काय?

इ) हृदय व रक्तवाहिन्या संबंधित पुनरूत्थान म्हणजे काय? हृदय व रक्तवाहिन्या पुनरूत्थान ABC स्पष्ट करा.

फ) संघाची वैधकीय निगा-क्रीडा मार्गदर्शक आणि शारीरिक शिक्षण शिक्षक भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तर द्या. **[4 × 6 = 24]**

अ) काही खेळांमध्ये काही औषधे निर्बंधित का आहेत याचे वर्णन करा?

ब) सांधे निखळणे या इजा करिता प्रथमोपचार आणि नंतर व्यवस्थापन लिहा.

क) पुनर्वसन कार्यक्रमादरम्यान मालिश करणे फायदेशीर का आहे याचे वर्णन करा.

ड) जखमी व्यक्तीला घेऊन जाण्याच्या कोणत्याही 3 पद्धतींचे वर्णन करा.

प्रश्न 3) टीपा लिहा. (कोणतीही 4) **[4 × 4 = 16]**

अ) ''क्रीडा वैद्यक विस्तार विभाग'' संबंधित क्रीडा वैद्यक शास्त्राचे उद्दिष्टे.

ब) जुनाट इजानची कारणे.

क) जखमी भागावर थंड उपचारात्मक पद्धती चे परिणाम लिहा.

ड) भाजणे प्रकार आणि त्याचे प्रथमोपचार.

इ) मलमपट्टी चे प्रकार.

फ) डोपिंग प्रमाद.

▽▽▽▽

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC-2170

[Total No. of Pages : 4

[6378]-43
B.P.Ed.
PHYSICAL EDUCATION
403 : Theory of Sports and Games
(2015 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write in brief (any Four) :** **[4 × 10 = 40]**

a) Explain the offensive and defensive strategies of any one sports.

(Football / Volleyball / Basketball)

b) Explain the interrelation between Play-Games-Sports along with its characteristics.

c) Describe any 2 technologies used in Sports.

d) Explain Shivchatrapati Rajya Krida purskar (Player) and Arjun Award in detail.

e) List out the Rules of Games Handball.

f) List the 10 terminologies of Tennis and Badminton.

Q2) **Solve all questions :** **[4 × 6 = 24]**

a) Write the difference between games and play.

b) Explain the duties of Volleyball and Basketball Officials.

c) Draw the Badminton court with suitable labels.

d) Ethical Behaviour of a coach.

P.T.O.

Q3) **Short Note (Any four) :** **[4 × 4 = 16]**

a) Importance of technology in sports.

b) List any 8 terminologies in Kabadi game.

c) List down 4 Violations in basketball.

d) Write any four strategies in hockey.

e) Explain Play.

f) Invasion Games.

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 3]

PC-2170

6378]-43
B.P.Ed.
PHYSICAL EDUCATION
403 : Theory of Sports and Games
(2015 Pattern) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : *1) सर्व प्रश्न सोडवने आवश्यक आहेत.*

2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न 1) सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) : **[4 × 10 = 40]**

अ) कोणत्याही एका खेळाच्या आक्रमणात्मक आणि बचावात्मक रणनीती स्पष्ट करा.

(फुटबॉल / व्हॉलीबॉल / बास्केटबॉल)

ब) खेळासाठी खेळ, खेळ आणि क्रीडा यांच्यातील परस्परसंबंध त्याच्या वैशिष्ट्यांसह स्पष्ट करा.

क) खेळामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या कोणत्याही दोन तंत्रज्ञानाचे वर्णन करा.

ड) शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कार (खेळाडू) आणि अर्जुन पुरस्काराचे तपशीलवार वर्णन करा.

इ) हँडबॉल खेळाच्या नियमाची यादी करा.

फ) टेनिस आणि बॅडमिंटनच्या 10 संज्ञांची यादी करा.

प्रश्न 2) सर्व प्रश्न सोडविणे : **[4 × 6 = 24]**

अ) खेळासाठी खेळ आणि खेळ यातील फरक लिहा.

ब) व्हॉलीबॉल आणि बास्केटबॉल पंचांची कर्तव्ये / कार्ये स्पष्ट करा.

क) योग्य नावांसह बॅडमिंटन कोर्ट काढा.

ड) प्रशिक्षकाचे नैतिक वर्तन

प्रश्न 3) टिपा लिहा (कोणत्याही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) खेळातील तंत्रज्ञानाचे महत्त्व

ब) कबड्डी कोणत्याही 8 संज्ञांची यादी करा.

क) बास्केटबॉलमधील 4 उल्लंघनांची (वॉलेशन) यादी करा.

ड) हॉकीमधील कोणतेही चार डावपेच लिहा.

इ) खेळण्यासाठी खेळ स्पष्ट करा.

फ) इनवेजन खेळ

⌘⌘⌘

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PC-4435

[Total No. of Pages : 8

[6378]-44

B.P.Ed. (Phy-Edu)

C-404 : Fitness and Conditioning

(2015 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write answer in brief (any 4 out of 6)** **[4 × 10 = 40]**

a) Write down 10 principle of training.

b) Write in brief about the training modes for aerobic fitness.

c) Write down whole body resistance training workout for weight loss.

d) Explain the steps of exercise prescription.

e) What is Physical Activity? How much physical activity is enough for health benefits? Discuss.

f) "Every exercise is a physical activity but every physical activity can't be exercise" justify the statement.

Q2) **Solve all questions.** **[4 × 6 = 24]**

a) List out Physiological benefits of physical activity.

b) Explain exercise order while designing resistance training program.

c) List out at least 6 exercise of prime exercise & assisted exercise each.

d) Find out target heart rate zone to develop anaerobic capacity, given data age - 50, resting heart rate-50.

Q3) **Short notes (any 4)** **[4 × 4 = 16]**

a) Moderate physical activity.

b) Borg's scale.

c) Body circumference precise areas.

d) Define Exercise, Physical Fitness.

e) Kettle bell exercise list (at least 8).

f) FITT for muscular strength building

Total No. of Questions : 3]

PC-4435

[6378]-44
B.P.Ed. (Phy-Edu)
C-404 : Fitness and Conditioning
(2015 Pattern) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) थोडक्यात उत्तर लिहा (6 पैकी 4) **[4 × 10 = 40]**

अ) प्रशिक्षणाची 10 तत्त्वे लिहा.

ब) एरोबिक फिटनेससाठी प्रशिक्षण पद्धतींबद्दल थोडक्यात लिहा.

क) वजन कमी करण्यासाठी संपूर्ण शरीर ताकद प्रशिक्षण कार्यक्रम तयार करा.

ड) व्यायामाच्या प्रिस्क्रिप्शनच्या पायऱ्या समजावून सांगा.

इ) शारीरिक सक्रियता म्हणजे काय? आरोग्यासाठी किती शारीरिक सक्रियता करणे पुरेसे आहे? चर्चा करा.

फ) ''प्रत्येक व्यायाम ही एक शारीरिक सक्रियता आहे परंतु प्रत्येक शारीरिक सक्रियता हा व्यायाम असू शकत नाही'' विधानाचे समर्थन करा.

प्रश्न 2) सर्व प्रश्न सोडवा. **[4 × 6 = 24]**

अ) शारीरिक हालचालींचे शरिरक्रियाशास्त्रीय फायदे सूचीबद्ध करा.

ब) ताकद प्रशिक्षण कार्यक्रमाची रचना करताना व्यायामाचा क्रम स्पष्ट करा.

क) प्राईम ताकद व्यायाम आणि सहाय्यक ताकद व्यायामाच्या प्रत्येकी किमान 6 व्यायामांची यादी करा.

ड) ॲनारोबिक क्षमता विकसित करण्यासाठी लक्ष्य हृदय गती झोन शोधा, (वय–50, विश्रांती हृदय गती–50)

प्रश्न 3) शॉर्ट्स नोट्स (कोणत्याही 4) **[4 × 4 = 16]**

अ) मध्यम शारीरिक सक्रियता उपक्रम

ब) बोर्गचा स्केल

क) शरीराचा घेर क्षेत्रे

ड) व्यायाम, शारीरिक तंदुरुस्ती परिभाषित करा.

इ) केटल बेल व्यायाम यादी (किमान 8)

फ) स्नायूंची ताकद वाढवण्यासाठी FITT

Total No. of Questions : 3]

PC-4435

[6378]-44

B.P.Ed. (Phy-Edu)

C-404 : Yoga Education

(2015 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write answer in brief (any 4 out of 6)** **[4 × 10 = 40]**

a) Write four Padas in the Patanjali Yogsutra & "Yogas Chitta Vrutti Nirodha" - Explain the Sutra.

b) "Ashtag Yoga for school going children". Explain in detail.

c) Write importance of pranayama and explain any two types of Pranayama in detail.

d) Write in tabular from: Chakras based on Color, Elements, Mantra, Pran, Sthan, Kosh, petal.

e) Write any one Yogic Prayer and its meaning and prepare Sequence of one yoga session.

f) What are the things you should consider when taking a yoga class for differently abled population?

Q2) **Solve all questions.** **[4 × 6 = 24]**

a) Name of Sunsaluation with Beej mantra.

b) Asanas for Diabetes Management.

c) Explain Anulom Vilom, Bhramari Pranayama.

d) Explain Panchpran in detail.

P.T.O.

Q3) **Short notes (any 4)** **[4 × 4 = 16]**

a) Explain in brief- 'Mantra yoga'.

b) Write the sequence of 'Paschimottanasana' position.

c) Explain Sutraneti and kapalbhati in detail.

d) How many types of national level yoga competitions are there?

e) Write Shuddhikriyas in Short.

f) Difference between Pranayama & deep breathing.

Total No. of Questions : 3]

PC-4435

[6378]-44
B.P.Ed. (Phy-Edu)
C-404 : Yoga Education
(2015 Pattern) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.*
2) *उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.*
3) *संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.*

प्रश्न 1) सविस्तर लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 10 = 40]**

अ) पातंजल योगसूत्रात चार पाद लिहा आणि ''योगः चित्तवृत्ति निरोधः'' – सूत्राचे स्पष्टीकरण करा.

ब) ''शाळेत जाणाऱ्या मुलांसाठी अष्टांग योग'' सविस्तर स्पष्ट करा.

क) प्राणायामाचे महत्त्व लिहा आणि प्राणायामाचे कोणतेही दोन प्रकार तपशीलवार सांगा.

ड) चक्र सारणी स्वरूपात लिहा : रंग, तत्व, मंत्र, प्राण, स्थान, कोष पाकळ्यांवर आधारित.

इ) कोणतीही एक योगिक प्रार्थना आणि त्याचा अर्थ लिहा आणि एका योग सत्राचा क्रम तयार करा.

फ) भिन्न दिव्यांग लोकांसाठी योग वर्ग घेताना कोणत्या गोष्टींचा विचार करावा?

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तर लिहा. (सर्व प्रश्न सेडवावेत) **[4 × 6 = 24]**

अ) बीज मंत्रासह सूर्यनमस्काराचे नाव

ब) मधुमेह व्यवस्थापनासाठी आसन

क) अनुमोल विलोम, भ्रामरी प्राणायाम स्पष्ट करा.

ड) पंचप्राण तपशीलवार सांगा.

P.T.O.

प्रश्न 3) टीपा लिहा. (कोणतेही 4) **[4 × 4 = 16]**

अ) 'मंत्र योग' थोडक्यात स्पष्ट करा.

ब) 'पश्चिमोतासन' स्थितीचा क्रम लिहा.

क) सूत्रनेती आणि कपालभातीचे सविस्तर वर्णन करा.

ड) राष्ट्रीयस्तरवरील योगस्पर्धा किती प्रकारांमध्ये असतात?

इ) शुद्धिक्रिया थोडक्यात लिहा.

फ) प्राणायाम आणि खोल श्वास यातील फरक